

## ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ÉMILE BERGERAT

## ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΤΩΝ ΚΟΡΣΙΚΑΝΩΝ

Ανάμεσα στα βουνά του Πορτοβέτσιο και του Μπονιφάτσιο, στο μεσημβρινό μέρος της Κορσικής, βρίσκεται στην πλαγιά του βουνού Σκοπέτο ένα χωριουδάκι διακοσιών κατοίκων. Τους κατοίκους του χωριού αυτού τους χώριζε από χρόνια μία κληρονομική οικογενειακή έχθρα. Μ' άλλους λόγους ή οικογένειες των Αρμπολι και των Μαράτα ήταν στα μαχαίρια, έχοντας μαζί τους άρκετους όπαδούς. Μολταύτα το χωριό τους το θεωρούσαν ως ουδέτερον έδαφος. Ζούσαν σ' αυτό ειρηνικά κ' οι Αρμπολι κ' οι Μαράτα. Η γυναίκες συναντώνταν ταχτικά και πολλές φορές κουβεντιάζανε μαζί, σαν να μην υπήρχε καμμία διαφορά ανάμεταξύ τους. Τα παιδιά όμως τ' άρσενικά πάλιανε ξεχωριστά, ακολουθώντας το παράδειγμα των μεγαλειτέρων.

Έξω όμως από το χωριό άρχισε ο πόλεμος. Έξω στα βουνά, οι Αρμπολι κ' οι Μαράτα παρμονεύανε στις γωνίες με το ντουφέκι στο χέρι. Αυτό γίνονταν από χρόνια πολλά, τόσα πολλά, που κανείς παιδί δεν ξέρεη την αρχική αίτια της θανάσιμης αυτής κληρονομικής έχθρας. Ο πόθος της εκδικήσεως, ή περίφημη «βεντέττα» ήτανε ριζωμένη βαθειά μέσα στο αίμα τους. Ο γιός την κληρονομούσε πάντα από τον πατέρα. Η δολοφονία ενός Αρμπολι έφρανε και τη δολοφονία ενός Μαράτα, και αντίστροφως, ο φόνος ενός Μαράτα προκαλούσε το φόνος ενός Αρμπολι.

Τους χωροφύλακες δέν τους φοβούταν, ούτε τους λογαριάζανε καθόλου. Οι Κορσικανοί μισοστά στη βεντέττα τὰ περιφρονούν όλα.

\*\*\*

Ο Αντόνιο Αρμπολι, γιός του τελευταίου Αρμπολι, που σκότωσε τον τελευταίο Μαράτα, σκότωσε το περασμένο φθινόπωρο ένα χωροφύλακα, κ' αναγκάστηκε να πάρη τὰ βουνά.

Στείλαν έπειτα άποσπάσματα χωροφύλακων για να τον πύσουν, κ' ο Αντόνιο Αρμπολι, κνηγνιμένος από πάντου, πήγε και κρύφτηκε στο σπίτι του παπα του μικρού χωριού, που ήτανε κ' αυτός Αρμπολι και συγγενής του Αντόνιο.

Το καταφύγιο αυτό ήταν άσφαλές γιατί ούτε ο παπάς θα τον έπρόδιδε ούτε άλλος κανένας μπορούσε να ύποψιαζότανε τίποτα.

Αλλά σαν άρχισε να βροδιάζει, ο Αντόνιο σκέφτηκε ότι δεν ήτανε σωστό να εκθέτη έτσι τον ιερομένο συγγενή του. Σκαφάλωσε λοιπόν στον τοίχο της αύλης, πήδηξε έξω, και άρχισε να κατεβαίνει το δρόμο του χωριού λογαριάζοντας που θα μπορούσε τώρα να κρυφτη καλλίτερα.

Καθώς περνούσε απ' έξω από το σπίτι των Μαράτα, είδε την πόρτα ανοιχτή. Στο κατώφλι είδε την Κάρα Μαράτα, τη γυναίκα του τελευταίου Μαράτα, μαζί με το Γιαννάκη το παιδί της. Ο Γιαννάκης ήταν ένι χαριτωμένο μικρό άγοράκι έξη χρονών.

Ο Αντόνιο κίταζε τη μητέρα, και με μιά άπλη χειρνομία της έδειξε το σπίτι του παπα, απ' όπου άκουγόντανε κλαγγές σπαθιών... Μιά έννομοτία χωροφύλακων είχε μπη κ' έψαχνε εκεί μέσα. Ο Αντόνιο Αρμπολι την είχε γλυτώσει φτηνά!

— Κρύψε με, ειπε στην Κάρα Μαράτα.

Τὰ ήθη και έθιμα των Κορσικανών εινε παράξενα πολύ. Ένας άνθρωπος, όταν ο έχθρος του κινδυνεύει, και του ζητήση άσυλο και προστασία, εινε ύποχρεωμένος να τον μπάση στο σπίτι του και να τον κρύψη, όσο κ' αν τους χωρίζει το οικογενειακό μίσος. Αν μάλιστα τον προδώση, αυτό θεωρείται ως το χειρότερο έγκλημα. Όταν όμως περάση ο κίνδυνος και ο έχθρος του φύγη απ' το σπίτι του, θα πάρη, θα παραπονέψη, κ' αν μπορούση, θα τον σκοτώση σ' άνοιχτά.

Δέν άρηθήκε λοιπόν ή Κάρα Μαράτα να κρύψη τον Αντόνιο. — Πέρασε, τούπε ξερά, και παραμέρισε για να του κάνη τόπο να μπη μέσα.

Ο Αντόνιο Αρμπολι είχε σκοτώσει τον πεθερό και το θείο της Κάρα Μαράτα, το γέρο Πάολο Μαράτα, πατέρα του Πάολο Μαράτα, του νέου, που γιός του ήταν ο μικρός Γιαννάκης. Λεγότανε κ' αυτός Πάολο όπως και ο πατέρας του, κ' αυτός ήτανε τώρα ο κύριος έχθρος του Αντόνιο Αρμπολι.

Σέ λίγο, ο Πάολο Μαράτα ήρθε σπίτι του για να φάη. — Χαμένος κόμπος, ειπε, αφίνοντας κάτω το ντουφεκι του. Έψαξα παντού για να τον βρω, μα τίποτα. Δέν τον βρήκα πουθενά! Τόν έγύρεσα ως τὸ βράδυ που άπλώθηκε το σκοτάδι και δέν έ-

βλεπα παιά.

— Ειν' εδώ, ειπε τότε ή γυναίκα του.

— Ποιός; έκαμε ο Μαράτα.

— Ο Αντόνιο Αρμπολι, του άπάντησε ή Κάρα.

— Α, έτσι; έκαμε άπλως ο Πάολο.

— Ναι, τον έκρυφα γιατί τον κνηγνού ο χωροφύλακες...

— Το ξερω. Καλά έκανες. Αλλά δε θέλω να τον ιδω... Κρύψε τον καλά και φρόντισε να μη τον βρουν. Εγώ θα φύγω τώρα και τη νύχτα θα λείψω. Θάρθω αύριο το πρωί κατά τὰ χαράματα.

— Πήγαινε και μινε ήσυχος. Δε θα τον βρουν. Θα ζήση για να πεθάνη μα μέρα από το χέρι σου, τούπε ή Κάρα Μαράτα. Ο Μαράτα έφυγε. Σε λίγο, άφου είδανε πως δέν κανανε τίποτα, φύγανε κ' οι χωροφύλακοι.

Την άλλη μέρα όμως ξεαναβήκε ο έννομοτάχης. Ήτανε μοναχός του. Περωώντας από τη βρύση του χωριού άκουσε τις γυναίκες που συζητούσαν φλύαρα εκεί κοντά να λένε ότι ή Κάρα Μαράτα είχε πάει στο γρασιδι ν' άπλώση τὰ ρούχα της πλύσης. Αν και ο έννομοτάχης ήτανε βέβαιος ότι ο Αντόνιο Αρμπολι δέν είχε βγη από το χωριό, δε φρικιάστηκε πως θάταν δυνατό να κρύβεται ένας Αρμπολι σ' ενός Μαράτα το σπίτι.

Και όμως, άλλη έξήγησι δε χωρούσε. Όλων των Αρμπολι τὰ σπίτια τάχανε ψάξει. Ορισμένως λοιπόν θα κρυβότανε ο Αντόνιο Αρμπολι σε κανένος Μαράτα σπίτι. Δε φαντάστηκε όμως ότι μπορούσε να βρίσκεται στού Πάολο Μαράτα, όχι γιατί ήτανε έχθροι άσπονδοι, αλλά γιατί ή γυναίκα του Πάολο είχε άρίσει έρημο το σπίτι της κ' ειχε πάει έξω στο βουνό. Μολταύτα—είχε και δικιο, γιατί ο χωροφύλακας που σκοτώθηκε από τον Αντόνιο Αρμπολι ήταν άδελφός του—άπορασε να κάνη μιά βόλτα στο χωριό μην ανακαλύψη τίποτα.

Την ώρα που περνούσε μπροστά στού Πάολο Μαράτα το σπίτι, είδε στην πόρτα το γιό του το Γιάννη. Η πόρτα ήταν άνοιχτή κ' άλλος από το Γιαννάκη δέν υπήρχε στο σπίτι. Μπορούσε να μπη μέσα και να ψάξη. Για να μη του αντίσταθη το παιδί και φωνάξη βοήθεια, κάθισε κει κοντά και τουπίασε κουβέντα. Τόν έρώτησε αν ήτανε μόνος του, αν ειχε αδέρφια, αν ειχε παιχνίδια, κ' άλλα πολλά. Τέλος, με τρόπο, κατώρθωσε να μάθη ότι ο Αντόνιο Αρμπολι ήτανε κρυμμένος μέσα στο σπίτι. Τότε ο έννομοτάχης, για να μη φωνάξη το παιδί, τούδωσε το ρολόι του για να παίξη και μπήκε μέσα στο σπίτι.

\*\*\*

Σ' ένα τέταρτο της ώρας ο Αντόνιο Αρμπολι, άναμάλιασμένος, ιδρωμένος, άνω-κάτω, κατέβαινε το δρόμο του χωριού συνοδευόμενος από τον έννομοτάχην, που τον ειχε πιάσει μέσα στο σπίτι του Μαράτα.

Έκει στη στοφή του δρόμου ανταποθήκανε με την Κάρα Μαράτα, που έρχόταν απ' το βουνό και πήγαινε στο σπίτι της. Από την άπελπισία της, ή φτωχή Κάρα λέει δέν μπόρεσε ν' άρθώρησε λέει.

— Δέν εισαι Κορσικανή, της ειπε ο Αντόνιο Αρμπολι, με περιφρόνησι μεγάλη. Θάνατος στούς Μαράτα! Ντροπή στούς άνάνδρους!

Το παιδί, καθισμένο στο κατώφλι του σπιτιού, άκουγε το κτικ-τικ του ρολογιού, χωρίς να δίνη σημασία σ' ότι συνέβαινε παρακάτω... Η φτωχή μητέρα του το είδε και κατάλαβε...

Κι' όλη εκείνη τη νύχτα έκλαιγε. Είχε έμπιστευθει τη φύλαξη του σπιτιού της στο μικρό Γιάννη της και τούδε δώσει έντολή να μείνη μέσα και να μην άνοιξη καθόλου την πόρτα. Αλλά το παιδί δέν την άκουσε. Και έκανε το μεγαλύτερο έγκλημα που μπορεί ένας Κορσικανός να κάνη. Είχε προδώσει τον έχθρό που τους έζητησε προστασία...

Την άλλη μέρα, πρωί-πρωί, μόλις έφεξε, φάνηκε ο Πάολο Μαράτα. — Τὰ ξερω, έκανε μόλις είδε τη γυναίκα του, τὰ ξερω όλα. Είδα τον Αντόνιο Αρμπολι στο δρόμο. Τόν πηγαίναν άλωσο-δεμένος οι χωροφύλακες...

>Λοιπόν, εξακολούθησε ο Μαράτα έπειτ' από λίγων λεπτών σιωπή, όλοι οι Μαράτα πρέπει ναρθούνε και να μαζευτούν εδώ το μεσημέρι, στο σπίτι μας. Έσύ, γυναίκα, έτοιμάσε το παιδί!

— Γιατί; έκαμε τρομαγμένη ή Κάρα.

— Είσαι ή μητέρα του, της άπήντησε αυτός λακωνικά.

— Ω, Θεέ μου. Πάολο με τὰ σωστά σου το λές! Ω, μα δέν



Πήραν το παιδί και το άφησαν στο βάθος του κήπου.

